

ก 2339

ก 2339

นิคมคณะ นิคมทหาร ปศุคณะ ปศุทหาร

สยามรายวัน

ปีที่ 46 ฉบับที่ 15591 วันพุธที่ 3 มกราคม พุทธศักราช 2539

สยามรายวัน

เศรษฐกิจ

สถานการณ์วัตถุดิบอาหารสัตว์

ในรอบปี 2538

และแนวโน้มปี 2539

เครือเจริญโภคภัณฑ์

สถานการณ์ทั่วไป

ในปี 2538 นับเป็นปีแรกของการปฏิบัติตามพันธกรณีของ แกตต์ ที่เริ่มมีผลเมื่อวันที่ 22 ก.พ. 2538 โครงสร้างกลไกการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ของประเทศไทย จึงต้องเปลี่ยนแปลงจากระบบภาษีบวกค่าธรรมเนียมพิเศษเป็นระบบโควต้าและอัตราภาษีส่งผลให้ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ในปีนี้ขยับตัวสูงขึ้น เนื่องจากการประมาณการปริมาณโควต้าไม่สอดคล้องกับความต้องการใช้ที่แท้จริง

ต้นก.ย.ได้เกิดฝนตกหนักในหลายพื้นที่ จนเกิดภาวะน้ำท่วมในกว่า 60 จังหวัดทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ทำการเกษตรทำให้ผลผลิตภายในประเทศเสียหายบางส่วน โดยข้าวโพดได้รับความเสียหายประมาณร้อยละ 2-3 จากปริมาณที่ผลิตได้ 3.6 แสนตัน ส่วนถั่วเหลืองได้รับผลกระทบโดยรวมประมาณร้อยละ 0-30 ส่งผลให้ผลผลิตภายในประเทศหลังน้ำลดมีแนวโน้มขาดแคลนและราคาสูงขึ้น

หากไม่มีการกำหนดนโยบายการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ในส่วนที่ขาดแคลน หรือการกำหนดโควต้ายิ่งต่ำกว่าความเป็นจริง ราคาวัตถุดิบภายในประเทศปี 2539 ก็จะมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อราคาจำหน่ายเนื้อสัตว์ที่จะสูงขึ้นตามไปด้วย

ข้าวโพด

ข้าวโพดอาหารสัตว์ในปี 2538 นี้ นับว่ามีราคาเฉลี่ยสูงเป็นประวัติการณ์ โดยบางช่วงราคาสูงถึงกว่า 5 บาท ต่อกิโลกรัมและขณะนี้ราคาภายในประเทศที่ตลาดกรุงเทพฯ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.70 บาท สูงกว่าราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.50 บาท ในปี 2537 ถึงประมาณกว่าร้อยละ 30 ซึ่งให้เห็นถึงปริมาณความต้องการในปีที่เพิ่มสูงขึ้น

ความต้องการใช้ข้าวโพดภายในปีนี้มีประมาณ 4 ล้านตัน

ขณะที่ผลผลิตภายในประเทศอยู่ที่ 3.6 ล้านตัน และรัฐบาลอนุมัติโควตาการนำเข้า 4 แสนตัน แต่เนื่องจากเกิดภาวะน้ำท่วมพื้นที่ทำการเพาะปลูกทำให้ผลผลิตรวมเสียหายร้อยละ 2-3 แต่คาดว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อราคาภายในประเทศเท่าใดนัก โดยในขณะนี้มีข้าวโพดเหลืออยู่ในสต็อกของโรงงานอาหารสัตว์เพียงพอที่จะใช้ประมาณ 1 เดือน

ในส่วนโควตาการนำเข้าปี 2539 รัฐบาลได้กำหนดโควตาการนำเข้าไว้ที่ 5.5 แสนตัน โดยทางกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลังได้เห็นชอบร่วมกันในการกำหนดอัตราภาษีที่ร้อยละ 0 แต่ทางกระทรวงเกษตรฯ เห็นว่าควรเก็บภาษีที่อัตราร้อยละ 3 เพราะต้องการรักษาราคาภายในประเทศ จึงทำให้ยังไม่สามารถตกลงกันได้ และต้องมีการประชุมทบทวนกันอีกครั้ง แต่เป็นที่คาดว่าอัตราภาษีคงจะต่ำกว่าอัตราเดิม คือ ต่ำกว่าร้อยละ 7.5 อย่างแน่นอน เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตจากการนำเข้า

อย่างไรก็ตามหาก หากอัตราภาษีและระยะเวลาการนำเข้ายังไม่สามารถตกลงกันได้และเนิ่นนานออกไปอาจส่งผลให้ราคาวัตถุดิบข้าวโพดภายในประเทศขยับตัวสูงขึ้นอีกก็เป็นได้ โดยเมื่อกลางปี 2538 ที่ผ่านมา ต้นทุนการนำเข้าในขณะนั้นบวกภาษีย่อร้อยละ 7.5 อยู่ในเกณฑ์กิโลกรัมละ 4.60 - 4.90 บาท ซึ่งมีความสอดคล้องกับราคาตลาดภายในประเทศ แต่ในปัจจุบันหากยังเก็บภาษีในอัตราเดิม

ก็จะทำให้ต้นทุนการนำเข้าตกประมาณกิโลกรัมละ 5.40 บาท ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์สูงขึ้นไปอีกและเป็นผลให้อาหารสัตว์เพื่อการบริโภคภายในประเทศมีราคาสูงขึ้นตามไปด้วย ขณะเดียวกันอุตสาหกรรมปศุสัตว์เพื่อการส่งออกก็ไม่สามารถแข่งขันในต่างประเทศได้ เนื่องจากมีต้นทุนสูงกว่าประเทศคู่แข่งอื่นๆ

กากถั่วเหลือง

ในปีนี้นราคากากถั่วเหลืองในตลาดโลก ได้ปรับตัวขึ้นไปสูงกว่าร้อยละ 30 โดยเมื่อตอนต้นปี กากถั่วเหลืองซีแอนด์เอฟ จะอยู่ประมาณตันละ 210 เหรียญสหรัฐฯ และปัจจุบันราคาได้ปรับตัวสูงขึ้นมาที่ตันละ 270-290 เหรียญสหรัฐฯ แล้วแต่คุณภาพ

สำหรับราคาเฉลี่ยกากถั่วเหลืองภายในประเทศปีนี้ คาดว่าจะอยู่ในเกณฑ์กิโลกรัมละ 8.70 (ทั้งกากถั่วเหลืองจากเมล็ดในประเทศและเมล็ดนำเข้า โดยกากถั่วเหลืองจากเมล็ดในประเทศราคาจะสูงกว่า เพราะมีคุณภาพด้านโปรตีนสูงกว่า) ซึ่งในความเป็นจริงน่าจะเป็นประโยชน์กับผู้เลี้ยง แต่ก็ไม่ได้ประโยชน์ เพราะค่าการตลาดที่สูงมาก

ส่วนโควตานำเข้ากากถั่วเหลืองในปี 2538 รัฐบาลได้อนุมัติให้นำเข้าเป็นช่วง ๆ จาก 450,000 ตัน ในครั้งแรกและเพิ่มอีก 100,000 ตัน ก่อนที่จะอนุมัติเพิ่มเติมในครั้งสุดท้ายอีก 100,000 ตัน รวมทั้งสิ้น 650,000 ตัน การนำเข้าในปี 2538 ไม่ได้มีเพียงจำนวนที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ยังมีอีกราว 120,000 ตัน ในช่วงม.ค.ก่อนที่ไทยจะ

ประกาศผูกพันกับแกตต์ และมีผลในช่วงเดือนก.พ. ซึ่งในระหว่างนั้น ยังใช้ระบบเดิมคือ

เซอร์ชาร์จ และภาษี ฉะนั้น

ตัวเลขนำเข้ากากถั่วเหลืองรวมในปีนี้จะอยู่ใน

เกณฑ์ประมาณ 770,000 บาท

โดยการจัดสรรโควตากากถั่วเหลือง(ในส่วนของข้าวโพดได้จัดสรรไปถึงผู้ใช้) ได้กำหนดให้สถาบันเกษตรกรนำเข้าได้ร้อยละ 38 ส่วนอีกร้อยละ 62 เป็นการนำเข้าตามประวัติ ซึ่งในส่วนของประวัตินี้ 2 ใน 3 หรือประมาณร้อยละ 65 เป็นผู้ค้า อีกร้อยละ 35 เป็นผู้ใช้

เท่ากับว่าสิทธิการนำเข้าของผู้ใช้มีอยู่น้อย ทำให้โควตามีราคาขึ้นมาและกลายเป็นต้นทุนของผู้เลี้ยงสัตว์ ทำให้ต้นทุนในส่วนผู้ผลิตมีราคาสูงกว่าตลาดโดยทั่วไป เนื่องจากค่าการตลาดนั่นเอง

ในปี 2539 สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย ในฐานะผู้ผลิตได้เสนอโควตาการนำเข้า 830,000 และกำลังอยู่ในการพิจารณาของรัฐบาลอยู่ คาดว่ารัฐบาลจะพิจารณาให้มีการนำเข้าตามปริมาณที่ขอ ซึ่งในปีหน้าความต้องการกากถั่วเหลืองอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 1.3 ล้านตัน โดยส่วนหนึ่งของกากถั่วเหลืองที่ได้ จะเป็นถั่วเหลืองที่มีการนำเข้าโดยโรงงานสกัดน้ำมันพืชและถั่วเหลืองเมล็ดที่ซื้อได้จากในประเทศ ดังนั้นจำนวนที่สมาคมฯขอนำเข้าจำนวน 830,000 ตัน ก็จะมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ

และในปี 2539 คาดว่ารัฐบาลจะแก้ไขสัดส่วนของการจัดสรร โดยจะจัดสรรให้สถาบันเกษตรกรมากขึ้นจากร้อยละ 38 เป็นร้อยละ 45 และจะให้สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ ได้รับส่วนแบ่งร้อยละ 35 ส่วนที่เหลือเป็นการนำเข้าตามประวัติร้อยละ 20 ซึ่งในระยะนี้จะ

ทำให้โคเวต้าที่แท้จริงจะอยู่ในมือ
ผู้ใช้มากขึ้น การหาประโยชน์
จากโคเวต้าคงที่แล้วมากก็น้อยจะ
และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เลี้ยง
สัตว์โดยตรง เนื่องจากจะทำให้
ราคาค้นทุนการนำเข้าจะใกล้เคียง
หรืออาจจะสูงกว่าราคาค้นทุน
ภายในประเทศเพียงเล็กน้อยคือ
ประมาณร้อยละ 5

ปลาป่น

ปลาป่น เป็นวัตถุดิบที่ไม่
ผูกพันกับพันธกรณีของแกดด์
และยังใช้ระบบภาษีบวกค่า
ธรรมเนียมพิเศษอยู่ ปริมาณที่
นำเข้าในแต่ละปีจึงสอดคล้อง

ความเป็นจริงมากที่สุด โดยในปี 2538 นี้ ปลาป่นคุณภาพดีราคา
เฉลี่ยประมาณกิโลกรัมละ 18.20 บาท ปลาป่นคุณภาพดีมีราคา
เฉลี่ยกิโลกรัมละ 16.10-16.20 บาท เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2537
ปลาป่นคุณภาพดีมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 15.60-15.70 บาท ปลา
ป่นคุณภาพรองอยู่ในเกณฑ์กิโลกรัมละ 13.70 สูงขึ้นร้อยละ 30

เมื่อพิจารณาค้นทุนนำเข้าปลาป่นพบว่าค่าประมาณกิโลกรัมละ
23 บาทเศษ ในอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษการนำเข้าหรือเซอร์ชาร์จ
เดิมที่ตันละ 2,400 บาท แม้จะมีการลดค่าธรรมเนียมพิเศษเหลือตัน
ละ 1,400 บาท ก็จะมีผลให้ต้นทุนลดลงเพียง 1 บาท ต่อกิโลกรัม
เหลือ 22 บาทเศษ ซึ่งสูงกว่าช่วงเดียวกันของปี 2537 ถึงกิโลกรัมละ
2 บาทหรือตันละ 2,000 บาท อีกทั้งค่าธรรมเนียมใหม่ก็ยังไม่มีการ
ประกาศใช้อย่างเป็นทางการและคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ม.ค. 2539
เป็นต้นไป

แนวโน้มในปี 2539 คาดว่าจะมีการนำเข้าปลาป่นมากขึ้น
เนื่องจากคาดว่าความต้องการใช้จะมีเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับปี
2538 นี้ โดยเฉพาะปลาป่นคุณภาพดีที่จำเป็นต้องใช้เป็นวัตถุดิบ
อาหารสัตว์น้ำ สัตว์วัยอ่อน และพันธุ์สัตว์อื่นๆ ที่ต้องใช้วัตถุดิบ
คุณภาพดี ผู้เลี้ยงหลายรายก็พอใจที่จะยอมจ่ายในราคาที่สูงขึ้น

อีกปัจจัยหนึ่งมาจากร่องรอยโรคระบาดในกุ้ง ทำให้เกิดความต้องการ
ซดเชยเพิ่มขึ้นและคาดว่าราคาปลาป่นในปี 2539 จะอยู่ในเกณฑ์สูง
ทั้งในตลาดโลกและภายในประเทศ ส่วนปลาป่นในขณะนี้ที่มีราคาสูง
นับว่าเป็นเรื่องปกติเพราะอยู่ในช่วงมรสุม ประกอบกับขนาดพื้นที่
ในการทำประมงลดลง เนื่องจากมีปัญหากับประเทศเพื่อนบ้าน
คาดว่ามิ.ค.-เม.ย. ซึ่งเป็นช่วงจับปลา ราคาจะมีแนวโน้มว่าจะปรับตัว
ลงมา แต่คงไม่มากนัก หากพื้นที่ทำการประมงไม่ได้กลับคืนมา

ภาพรวมวัตถุดิบอาหารสัตว์

ความต้องการวัตถุดิบอาหารสัตว์ในไทย ที่สะท้อนถึงความ
ต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ภายในประเทศและการผลิตเพื่อการส่งออก
พบว่ามีอัตราการขยายตัวมากขึ้นทุกปี แต่อยู่ในอัตราที่ต่ำ โดยเมื่อ 5
ปีที่แล้ว อัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 20 ซึ่งเป็นช่วงที่การส่งออก
ของไทยกำลังขยายตัวและวัตถุดิบภายในประเทศมีเพียงพอ

แต่ปัจจุบันวัตถุดิบมีไม่เพียงพอต่อการขยายตัวของภาคปศุสัตว์

การผลิตถั่วเหลือง	(1)	(2)	(2)-(1)	
ผลผลิต	ปี 2536/37	ปี 2537/38	ส่วนต่าง	%
ถั่วฤดูฝน (ส.ค.-ธ.ค.)	272,616	289,768	17,152	6.29
ถั่วฤดูแล้ง (มี.ค.-พ.ค.)	237,899	241,048	3,149	1.32
รวม	510,515	530,816	20,301	3.98

อีกทั้งมีราคาสูงเนื่องจากระบบโควต้าและอัตราภาษีที่ไม่ได้เกื้อหนุนภาคปศุสัตว์แต่อย่างใด เพราะถึงแม้ว่าทุกประเทศในเอเชียจะต้องนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ แต่ส่วนใหญ่จะมีอัตราภาษีเป็น 0 โดยเฉพาะจีน มาเลเซียและอินโดนีเซีย ที่เป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยในการส่งออกเนื้อสัตว์ไปยังต่างประเทศ และคาดว่าหากการเติบโตยังคงอยู่ในอัตราปกติ ภายใน 2 ปี อินโดนีเซียที่มีอัตราความต้องการวัตถุดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ต่อปี ก็จะทำให้ไทยในการส่งออกเนื้อสัตว์ โดยเฉพาะเนื้อไก่ที่มีญี่ปุ่นเป็นตลาดที่สำคัญของไทย ก็อาจจะโดนจีนและอินโดนีเซียแย่งตลาดไป เนื่องจากต้นทุนต่ำกว่าไทยมาก

หากโครงสร้างการกำหนดอัตราภาษีและโควตากรนำเข้ายังไม่มีการเปลี่ยนแปลง ก็จะส่งผลให้ราคาวัตถุดิบภายในประเทศปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆ ราคาจำหน่ายเนื้อสัตว์ภายในประเทศก็จะสูงขึ้นตามไปด้วยและจะส่งผลกระทบต่อถึงการส่งออกเนื้อสัตว์ไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ซึ่งหากรัฐไม่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ อาจจะทำให้ไทยสูญเสียโอกาสในการส่งออกเนื้อสัตว์ที่สามารถนำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก และจะส่งผลให้ตัวเลขขาดดุลในบัญชีเดินสะพัดของไทยเพิ่มสูงขึ้นด้วย

การผลิตถั่วเหลือง	(1)	(2)	(2)-(1)	
ผลิต	ปี 2536/37	ปี 2537/38	ส่วนต่าง	%
ถั่วฤดูฝน (ส.ค.-ธ.ค.)	272,616	289,768	17,152	6.29
ถั่วฤดูแล้ง (มี.ค.-พ.ค.)	237,899	241,048	3,149	1.32
รวม	510,515	530,816	20,301	3.98

อีกทั้งมีราคาสูงเนื่องจากระบบโควต้าและอัตราภาษีที่ไม่ได้เกื้อหนุนภาคปศุสัตว์แต่อย่างใด เพราะถึงแม้ว่าทุกประเทศในเอเชียจะต้องนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ แต่ส่วนใหญ่จะมีอัตราภาษีเป็น 0 โดยเฉพาะจีน มาเลเซียและอินโดนีเซีย ที่เป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยในการส่งออกเนื้อสัตว์ไปยังต่างประเทศ และคาดว่าหากการเติบโตยังอยู่ในอัตราปกติ ภายใน 2 ปี อินโดนีเซียที่มีอัตราความต้องการวัตถุดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ต่อปี ก็จะแข่งขันไทยในการส่งออกเนื้อสัตว์ โดยเฉพาะเนื้อไก่ที่มีญี่ปุ่นเป็นตลาดที่สำคัญของไทย ก็อาจจะโดนจีนและอินโดนีเซียแย่งตลาดไป เนื่องจากต้นทุนต่ำกว่าไทยมาก

หากโครงสร้างการกำหนดอัตราภาษีและโควตากรนำเข้ายังไม่มีการเปลี่ยนแปลง ก็จะส่งผลให้ราคาวัตถุดิบภายในประเทศปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆ ราคาจำหน่ายเนื้อสัตว์ภายในประเทศก็จะสูงขึ้นตามไปด้วยและจะส่งผลกระทบต่อถึงการส่งเนื้อสัตว์ไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ซึ่งหากรัฐไม่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ อาจจะทำให้ไทยสูญเสียโอกาสในการส่งออกเนื้อสัตว์ที่สามารถนำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก และจะส่งผลให้ตัวเลขขาดดุลในบัญชีเดินสะพัดของไทยเพิ่มสูงขึ้นด้วย